

Fermentált, pelletált szerves trágya kijuttatása - aktualitások

A talaj termőképessége nem kizárólag azon múlik, hogy mennyi nitrogént, foszfort vagy káliumot juttatunk ki. Legalább ilyen fontos kérdés, hogy van-e elegendő szerves anyag a talajban, milyen annak biológiai aktivitása, szerkezete és vízgazdálkodása. A korszerű növénytermesztésben ezért egyre nagyobb figyelmet kapnak azok a megoldások, amelyek nemcsak tápanyagot biztosítanak, hanem a talaj szervesanyag-utánpótlásához is hozzájárulnak.

Ebben a folyamatban a fermentált, pelletált szerves trágyák különösen érdekes termékkört jelentenek. A hagyományos istállótrágya előnyeit egy koncentráltabb, homogénebb, könnyebben szállítható, tárolható és pontosabban kijuttatható formában teszik elérhetővé.

Miért fontos a talaj szervesanyag-utánpótlása?

A talajban lévő szerves anyag nem egyszerűen egy „plusz összetevő”. Jelentős szerepe van a talaj fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságainak alakulásában.

A megfelelő szervesanyag-utánpótlás hozzájárulhat a talajszerkezet fenntartásához, a morzsalékosság javításához és a vízbefogadó képesség kedvező alakulásához. A szerves anyag a talajélet számára is fontos táplálékforrás, így közvetve támogatja azokat a mikrobiológiai folyamatokat, amelyek a szerves anyagok lebontásában és a tápanyagok körforgásában vesznek részt.

Ez különösen fontos lehet olyan termőterületeken, ahol kevés a rendszeresen kijuttatott [szerves trágya](#), vagy ahol a vetésszerkezetből és a gazdálkodási technológiából adódóan hosszú távon csökken a talajba visszakerülő szervesanyag mennyisége.

A szervesanyag-gazdálkodás tehát nem kizárólag az aktuális termesztési szezonról szól. A talaj állapotának megőrzése és javítása többéves gondolkodást igényel.

Mit jelent a fermentált, pelletált szerves trágya?

A fermentált, pelletált szerves trágya olyan feldolgozott szervesanyag-alapú termék, amelynek előállítása során a nyers alapanyag ellenőrzött technológiai folyamaton megy keresztül, majd a kész anyagot pellet vagy granulált formára alakítják.

A fermentáció célja nem pusztán a trágya „szárítása”. A megfelelő technológia hozzájárulhat ahhoz, hogy a kiindulási alapanyag kezelhetőbb, stabilabb és egységesebb termékké váljon. A pelletálás pedig jelentősen megkönnyíti a szállítást, a tárolást, az adagolást és a kijuttatást.

Ez azért lényeges, mert a hagyományos istállótrágya használatának egyik legnagyobb korlátja sok esetben éppen a logisztika. A nagy térfogat, a jelentős szállítási igény és a kijuttatás szervezése nem minden gazdaságban oldható meg egyszerűen.

A pelletált forma ezzel szemben koncentráltabb és könnyebben kezelhető. A termék összetétele – a konkrét készítménytől függően – általában homogénebb, ezért a tápanyag-utánpótlás tervezése is pontosabban illeszthető a gazdálkodási technológiába. Magyarországon több ilyen termék szerepel a Nébih engedélyezett termésnövelő anyagainak nyilvántartásában is, ami jól mutatja, hogy a feldolgozott szerves trágyák önálló és egyre jelentősebb termékkategóriát képviselnek.

A pelletált szerves trágya kijuttatásának előnyei

A fermentált, pelletált szerves trágyák egyik legfontosabb előnye a jól tervezhető kijuttatás.

Megfelelő fizikai tulajdonságok esetén a pelletált termékek hagyományos műtrágyaszóró vagy más, erre alkalmas kijuttató berendezéssel is alkalmazhatók. Ez lehetővé teszi, hogy a szervesanyag-utánpótlás jobban beilleszthető legyen a gazdaság meglévő gépi technológiájába.

A kijuttatás során ugyanakkor mindig figyelembe kell venni az adott termék sajátosságait. Nem minden pellet azonos: eltérhet a pelletméret, a fizikai szilárdság, a nedvességtartalom, a szervesanyag- és tápanyagtartalom, valamint az ajánlott dózis is.

Ezért a kijuttatási mennyiséget nem célszerű kizárólag hektáronkénti általános dózis alapján meghatározni. A helyes döntéshez figyelembe kell venni a talajvizsgálati eredményeket, a termesztett növény igényeit, a vetésforgót, az előveteményt és a termék címkéjén vagy engedélykiratában szereplő tápanyagtartalmat.

A pelletált szerves trágya kijuttatása során a gép pontos beállítása különösen fontos. Érdemes ellenőrizni a tényleges kijuttatott mennyiséget, az egyenletességet és a munkaszélességet. A cél ugyanaz, mint minden tápanyag-utánpótlási technológiánál: a tervezett dózis lehetőleg egyenletesen kerüljön a teljes kezelendő területre.

Mikor célszerű kijuttatni?

A fermentált, pelletált szerves trágyák kijuttatásának időpontját alapvetően a termesztési technológia és az adott termék tulajdonságai határozzák meg.

Sok esetben jól illeszthetők az alaptrágyázáshoz, a vetés vagy ültetés előtti talaj-előkészítéshez, illetve bizonyos kultúrákban a tenyészidőszak alatti tápanyag-utánpótláshoz is. A konkrét felhasználási mód azonban mindig termék- és kultúrafüggő.

Talajba dolgozás esetén a szerves anyag és a talaj közötti kapcsolat gyorsabban kialakulhat, ugyanakkor a megfelelő munkamélységet és technológiát a termesztési célhoz kell igazítani. Nem feltétlenül az a jó megoldás, ha minden esetben mélyre kerül a kijuttatott anyag. A döntésnél figyelembe kell venni a gyökérzóna elhelyezkedését, a talajművelési rendszert és a növény tápanyagfelvételének sajátosságait is.

A pelletált szerves trágya nem helyettesít automatikusan minden műtrágyát

Fontos, hogy a szerves trágya alkalmazását ne úgy kezelj, mint a műtrágyázás egyszerű „lecserélését”. A két megoldás szerepe és működése eltérő lehet.

A szerves trágya egyszerre lehet szervesanyag-forrás és tápanyagforrás, de a benne található tápanyagok feltáródása nem azonos módon történik, mint egy azonnal oldható ásványi [műtrágya](#) esetében. A tápanyagok hasznosulását többek között a termék összetétele, a talaj hőmérséklete, nedvessége és biológiai aktivitása is befolyásolja.

Ezért a legjobb eredményt sok esetben egy tudatosan felépített, integrált tápanyag-gazdálkodási rendszer adhatja, amelyben a szerves és az ásványi tápanyagforrások nem egymás versenytársai, hanem egymást kiegészítő elemek.

Az uniós szabályozás is külön kezeli az organikus, az ásványi és az organo-minerális trágyázóanyagokat, és az organikus széntartalom, valamint a növényi tápanyagok szerepét egyaránt

meghatározza az egyes termékkategóriákban.

A pelletált szerves trágya és a műtrágya együtt adhatnak hatékony megoldást

A fermentált, pelletált szerves trágya alkalmazásának célja nem feltétlenül a műtrágyák teljes kiváltása. A korszerű tápanyag-gazdálkodásban a kétféle tápanyagforrás sok esetben egymást kiegészítve alkalmazható.

Az ásványi műtrágyák előnye, hogy összetételük és hatóanyag-tartalmuk pontosan ismert, így a növény aktuális tápanyagigényéhez jól tervezhető és célzott tápanyag-utánpótlást tesznek lehetővé. A fermentált, pelletált szerves trágyák ezzel párhuzamosan nemcsak tápanyagokat juttathatnak a talajba, hanem szervesanyag-forrásként is szerepet kaphatnak a talaj hosszú távú állapotának fenntartásában.

A két megoldás ezért nem egymás versenytársa.

A megfelelően kialakított tápanyag-gazdálkodási rendszerben az ásványi műtrágyák segíthetnek a növények pontos, tervezhető tápanyagellátásában, míg a szerves trágyák hozzájárulhatnak a talaj szervesanyag-utánpótlásához, a talajélet támogatásához és a kedvező talajszerkezet fenntartásához.

A cél tehát nem az, hogy egyik tápanyagforrást egyszerűen lecseréld a másikra. Sokkal inkább az, hogy a talaj és a termesztett növény igényeihez igazítva megtaláld közöttük az optimális egyensúlyt.

Egy jól felépített tápanyag-utánpótlási technológiában a fermentált, pelletált szerves trágya és a műtrágya egymást kiegészítve járulhat hozzá a megfelelő tápanyagellátáshoz és a talaj termőképességének hosszú távú fenntartásához.

A megfelelő arány és kijuttatási technológia természetesen mindig függ a talajvizsgálati eredményektől, a termesztett növénytől, a tervezett termésszinttől, valamint az alkalmazott szerves trágya és műtrágya tényleges hatóanyag-tartalmától.

Mire figyelj a termék kiválasztásakor?

- Fermentált, pelletált szerves trágya választásakor érdemes nemcsak az árat vagy a zsákon szereplő NPK-értékeket figyelni.
- Vizsgáld meg a termék szervesanyag- vagy szerves szénttartalmát, a nitrogén, foszfor és kálium mennyiségét, az alapanyag eredetét és az ajánlott kijuttatási dózist. Ugyanilyen fontos a termék jogszabályi státusza és a felhasználására vonatkozó előírások ellenőrzése.
- Az állati eredetű melléktermékeket tartalmazó szerves trágyák esetében külön előírások vonatkozhatnak az előállításra és a felhasználásra, ezért mindig a konkrét termék címkéjén, engedélykiratában és a hatályos szabályozásban szereplő feltételeket kell követni.

A jövő tápanyag-gazdálkodása egyre inkább a talajról szól

A növénytermesztésben ma már nem elegendő kizárólag azt kérdezni: mennyi tápanyagot adjunk a növénynek?

Legalább ilyen fontos kérdés, hogy milyen állapotban van a talaj, képes-e vizet befogadni és megtartani, megfelelő-e a szerkezete, és rendelkezésre áll-e elegendő szerves anyag a talaj biológiai folyamatainak fenntartásához.

A fermentált, pelletált szerves trágyák jelentősége éppen abban rejlik, hogy a hagyományos

szervesanyag-utánpótlást a korszerű mezőgazdaság igényeihez igazíthatják. Könnyebben szállíthatók, tárolhatók és adagolhatók, miközben a megfelelő termék és technológia alkalmazásával egyszerre szolgálhatják a tápanyag-utánpótlást és a talaj szervesanyag-gazdálkodását.

A siker kulcsa azonban nem maga a pellet. A jó eredményhez ismerni kell a talajt, pontosan kell tervezni a tápanyag-utánpótlást, és a megfelelő terméket a megfelelő kultúrában, megfelelő dózisban és technológiával kell kijuttatni.

A fermentált, pelletált szerves trágya ezért nem egyszerűen egy kényelmesebb trágyázási forma. Egy olyan eszköz lehet a gazdálkodó kezében, amely segít közelebb hozni egymáshoz a modern, precíz kijuttatási technológiát és a hosszú távú talajtermékenység egyik alapját: a szervesanyag-utánpótlást.

